

Затверджено рішенням
Конотопської міської ради
№ від
«.....»..... 2021 р.

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ КОНОТОПСЬКОЇ МІСЬКОЇ ГРОМАДИ Сумської області до 2030 р.

Підготовлено Робочою групою
зі стратегічного планування
Конотопської міської територіальної громади.

ЗМІСТ

ЗВЕРНЕННЯ МІСЬКОГО ГОЛОВИ АРТЕМА СЕМЕНІХІНА ДО ГРОМАДИ	4
РОЗДІЛ 1. ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ СТРАТЕГІЇ	5
Вступ	5
Методика стратегічного планування	6
Перебіг розробки Стратегії розвитку Конотопської громади	8
Соціально-економічний аналіз Конотопської міської територіальної громади (скорочено)	10
РОЗДІЛ 2. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ КОНОТОПСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	12
Сценарій розвитку громади.....	13
РОЗДІЛ 3. СТРУКТУРА НАПРЯМІВ ТА СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ.....	15
РОЗДІЛ 4. ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ЗА СТРАТЕГІЧНИМИ ЦІЛЯМИ ..	16
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ А. Збалансований економічний розвиток територіальної громади.	16
Результати SWOT – аналізу сфери А. Економіка та підприємництво	16
Оперативні цілі та завдання за Стратегічною ціллю А.	19
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ В. Створення в громаді комфортних умов для життя.	27
Результати SWOT аналізу сфери В. Інфраструктури та довкілля	27
Оперативні цілі та завдання за Стратегічною ціллю В.....	30
СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ С. Формування згуртованої громади з високою якістю життя.	36
Результати SWOT аналізу С. Соціальної сфери громади	36
Оперативні цілі та завдання за Стратегічною ціллю С.....	39
РОЗДІЛ 5. ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ, ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ.	47
РОЗДІЛ 6. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВНИЙ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ІНШИМ СТРАТЕГІЧНИМ ТА ПРОГРАМНИМ ДОКУМЕНТАМ	48
ДОДАТКИ.....	49
ДОДАТОК 1. Розпорядження міського голови про створення Робочої групи (у окремому документі)	49
ДОДАТОК 2. Протокол засідання Робочої групи про рейтингування проблем.....	49
ДОДАТОК 3. Звіт про опитування представників бізнесу та фахівців ОМС Конотопської міської ТГ (у окремому документі)	49
ДОДАТОК 4. Звіт про опитування мешканців Конотопської міської ТГ (у окремому документі) ..	49
ДОДАТОК 5. Соціально-економічний аналіз Конотопської міської ради (Профіль) (у окремому документі)	49
ДОДАТОК 6. Проекти Стратегічного характеру (у окремому документі)	49
ДОДАТОК 7. Показники (індикатори) досягнення цілей Стратегії розвитку Конотопської міської ради (у окремому документі)	49

ДОДАТОК 8. Узгодженість пунктів Стратегії Конотопської МТГ з іншими документами державного планування	49
ДОДАТОК 9. Рішення Конотопської міської ради про затвердження Стратегії розвитку до 2030 року (у окремому документі).	49
ДОДАТОК 10. Розпорядження міського голови про створення Комітету по впровадженню Стратегії розвитку Конотопської міської ради (у окремому документі).	49

Скорочення в тексті

МТГ	-	Міська територіальна громада
МР	-	Міська рада
РГ	-	Робоча група з розробки Стратегії розвитку
ОДА	-	Обласна державна адміністрація
ЦНАП	-	Центр надання адміністративних послуг
МСП	-	Мале та середнє підприємництво
СПД	-	Суб'єкти підприємницької діяльності
ДФРР	-	Державний фонд регіонального розвитку
КЗ	-	Комунальний заклад
КП ВУВК	-	Комунальне підприємство Виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства
КУ	-	Комунальна установа
ТОВ	-	Товариство з обмеженою відповідальністю
Км	-	Кілометр
Га	-	Гектар
Обл.	-	Область

Шановна громадо!

Ви тримаєте в руках Стратегію розвитку Конотопської міської територіальної громади. Це дороговказ на наступні десять років для розвитку нашої рідної Конотопської громади, де працюють і живуть успішні та талановиті люди різних професій: залізничники, лікарі, діячі культури, освіти, спорту, авіаремонтники, машинобудівники, науковці, аграрії.

У своєму бажанні жити комфортно ми спираємось на наші сильні сторони: розвинену промислову галузь, потужний залізничний вузол, ефективну освітню мережу, розгалужену міську інфраструктуру.

У прагненні створювати краще майбутнє нам допомагають наші традиції, здобутки наших предків, сила та честь великих козацьких перемог.

Ми прикладемо безліч зусиль, щоб Конотопська міська територіальна громада до 2030 року перетворилась на розвинений конкурентоспроможний промисловий центр з налагодженою системою співробітництва з інвесторами, сприятливими умовами для бізнесу, комфортними умовами для проживання громадян, модернізованою та оновленою інфраструктурою життєзабезпечення громади, сприятливим екологічним кліматом; сучасними зонами відпочинку, дозвілля і занять фізичною культурою та спортом; розвиненою освітньою мережею, осередками культури та туризму, якісними адміністративними, медичними та соціальними послугами, згуртованою, заможною та щасливою громадою з постійною динамікою зростання кількості населення.

З метою реалізації поставлених Стратегією цілей, задля розвитку економіки громади та добробуту мешканців, запрошую до співпраці усіх зацікавлених осіб, активістів, бізнесменів, освітян, медиків. Ми будемо раді вітати інвесторів, які перенесуть або започаткують бізнес на території нашої громади, усіх громадян, котрі побажають переїхати до нас, стати добрими сусідами, розділити з нами радість щасливого життя.

Після кропіткої роботи усіх членів Робочої групи, залучених експертів, після багаточисельних опитувань мешканців, фахівців комунальної сфери, представників місцевого бізнесу та консультацій, ми, виконавча влада, приймаємо цей документ до виконання.

Зі своєї сторони гарантуємо, що спільними зусиллями, організованою роботою керівників та фахівців органів виконавчої влади, комунальних підприємств, ми упевнено, крок за кроком, будемо досягати виконання мети, яка сформована нашою Стратегією розвитку.

З повагою,
Міський голова
Артем СЕМЕНІХІН

РОЗДІЛ 1. ПРОЦЕС СТВОРЕННЯ СТРАТЕГІЇ

Вступ

Конотопська міська територіальна громада утворена 13.06.2019 р. відповідно до Закону України "Про добровільне об'єднання територіальних громад", абзацу першого пункту 71 розділу V "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та відповідно до рішення міської ради від 13.06.2019 «Про добровільне приєднання до територіальної громади міста обласного значення» (7 скликання 38 сесія).

До складу Конотопської міської територіальної громади ввійшов Підлипненський старостинський округ до якого належать три населені пункти: с. Підлипне, с. Калинівка, с. Лобківка.

Влітку 2021 року було прийнято рішення створити Стратегію розвитку Конотопської міської громади. Поштовхом до розробки Стратегії було бажання громади мати усвідомлений курс розвитку на наступні роки та узгодження цього курсу з усіма зацікавленими особами. Наступні події та розроблені документи державного планування є додатковими аргументами для такого рішення:

По-перше, завершена реформа децентралізації у частині нового адміністративно-територіального устрою,

По-друге, була прийнята нова Стратегія розвитку Сумської області на 2021 - 2027 рр. з розробкою СМАРТ спеціалізації регіону,

В-третє, прийнята нова державна Стратегія регіонального розвитку України на 2021- 2027 рр.

Задля отримання сталого результату в процесі довгострокового планування було вивчено досвід інших громад та наробки експертного середовища, яке спеціалізується на розробці довгострокових планів розвитку територій. Було прийнято рішення про залучення зовнішніх експертів до процесу стратегування.

Консультативна експертна підтримка, залучення власних фахівців, лідерів думок, представників бізнесових кіл та мешканців до роботи над Стратегією розвитку Конотопської громади забезпечило професійний та збалансований підхід до планування.

Стратегія розвитку Конотопської громади містить цілі, завдання та заходи подібні цілям сталого розвитку, визначеним в програмних документах ЄС у 2015 р., а саме: забезпечення здорового способу життя; якісної освіти; гендерної рівності, доступності до питної води та до надійних джерел енергії; сприяння економічному зростанню, інноваціям та гідній праці для всіх; подолання бідності та нерівності; відновленню екосистем, забезпеченню раціонального споживання та екологічної стійкості громади; побудові миролюбного и відкритого суспільства тощо.

Методика стратегічного планування

Схематично процес створення Стратегії розвитку громади складається з декількох послідовних етапів та кроків:

Етап 1. Організація роботи зі стратегічного планування. Орган місцевого самоврядування формує Робочу групу з розробки Стратегії громади.

Етап 2. Аналіз середовища та факторів розвитку громади. Затвердження плану розробки Стратегії, організація процесу збору даних для соціально-економічного аналізу. На основі аналізу цих даних відбувається формування документу «Профіль громади» та аналіз стану соціально-економічного розвитку громади. Визначаються стратегічні передумови - все, що істотно впливає (або впливатиме) на майбутній розвиток громади.

Етап 3. Визначення Місії, Бачення та цілей розвитку громади. Робоча група вивчає результати соціально-економічного аналізу, визначає Місію (призначення) громади, формулює власне Бачення бажаного майбутнього громади, ідентифікує ключові Проблеми громади. Із стратегічного Бачення та структури ключових Проблем громади формуються стратегічні цілі щодо сфер функціонування територіальної громади, в яких необхідно проводити зміни, щоб досягти стратегічного Бачення. Сукупність стратегічних цілей розвитку має забезпечити досягнення стратегічного Бачення. Кожна стратегічна ціль у подальшому конкретизується в Оперативних цілях.

Етап 4. Розробка Оперативних цілей розвитку громади. Робоча група розподіляється на підгрупи за стратегічними цілями, які виконують SWOT-аналіз кожної визначеної сфери громади. За кожною сферою (та відповідною Стратегічною ціллю) формується матриця SWOT – поділення чинників і явищ на чотири категорії: сильних (Strengths) і слабких (Weaknesses) сторін територіальної громади, можливостей (Opportunities), що відкриваються при її розвитку, та небезпек / загроз (Threats), пов'язаних з її існуванням. На основі результатів SWOT-аналізу Робоча група проводить генерування ідей для попереднього визначення Оперативних цілей.

Оперативна ціль – бажаний результат «цілеспрямованої» діяльності у рішенні ключової проблеми та/або реалізації можливості з оптимальним використанням ресурсів. Досягнення Оперативної мети – спосіб (засіб) рішення проблеми та реалізації можливості. Сукупність Оперативних цілей складає Стратегічну ціль. Кількість Оперативних цілей не обмежується, але має бути такою, щоб загалом реалізувати дану Стратегічну ціль. Опис змісту Оперативної цілі має містити головний результат, якого треба досягти. Стратегічні та Оперативні цілі Стратегії мають бути узгоджені з регіональними стратегіями і профільними програмами.

Етап 5. Формулювання Завдань. Завдання – це сукупність конкретних, обмежених у часі дій (заходів, проектів) щодо досягнення Оперативних цілей. Кожна з Оперативних цілей досягається шляхом виконання конкретних Завдань, які містять відомості про заходи що необхідно здійснити, результати, яких необхідно досягти, відповідальних за реалізацію майбутнього проекту. Кількість Завдань не обмежується, але має бути такою, щоб загалом реалізувати дану Оперативну ціль.

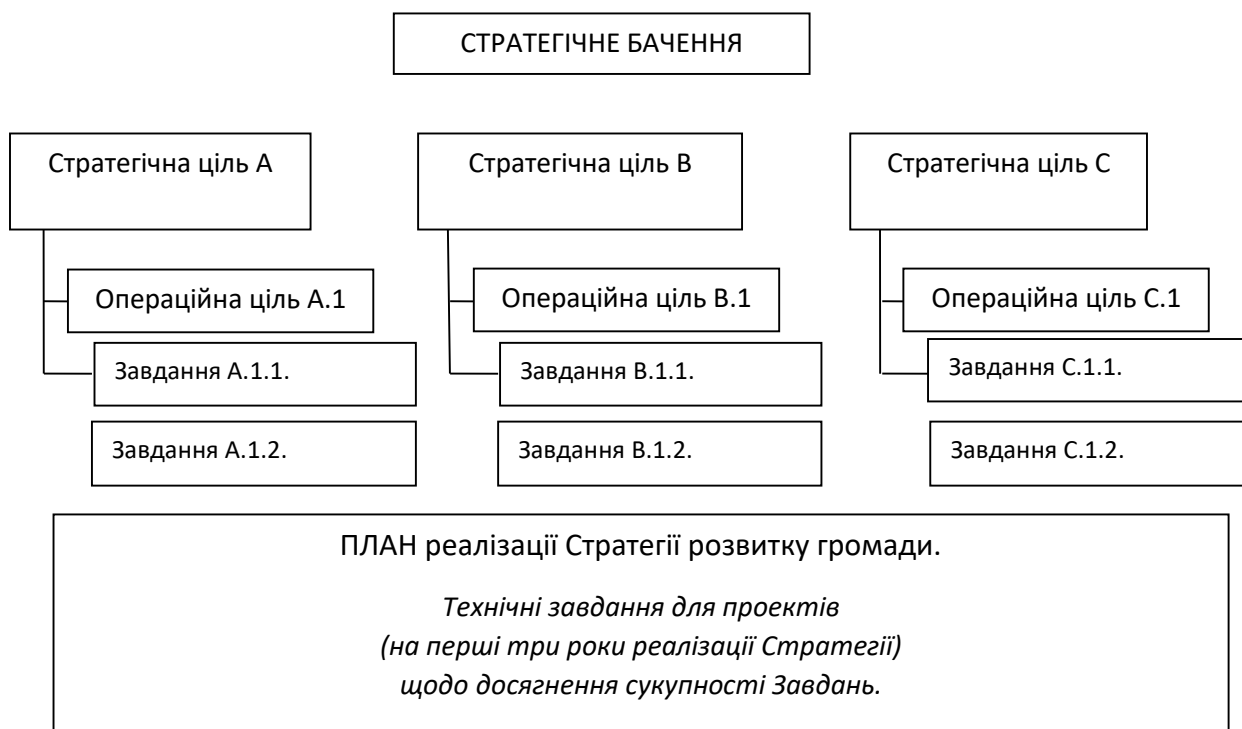
Склавши Стратегію, Робоча Група ініціює проведення громадського обговорення. Після проведення громадського обговорення допрацьований документ подається на розгляд і ухвалення міської раді, яка обговорює та ухвалює його на пленарному засіданні.

Етап 6. Розробка Плану реалізації Стратегії розвитку громади та впровадження Стратегії. На виконання Завдань Стратегії розробляється План реалізації Стратегії – програмний документ на кожні два - три роки, що містить низку Карток проектів (що являють собою технічні завдання на розробку майбутніх проектів). Експерти навчають Робочу групу розробляти Картки проектів – документи, що відображають, які заходи необхідно здійснити, якого результату необхідно досягти, хто є відповідальним за реалізацію майбутнього проекту, хто є виконавцем та співвиконавцем конкретного заходу,

який строк виконання, який обсяг прогнозованих коштів необхідно залучити, який процент залучених коштів та з яких джерел фінансування можна отримати для реалізації проекту). План реалізації Стратегії розвитку громади (що передбачає майбутні проекти, програми або низки заходів), у подальшому реалізується через щорічну Програму соціально-економічного розвитку та через багаторічні цільові програми. Для цього, відповідно до чинного законодавства, передбачаються кошти з місцевого бюджету, з бюджетів інших рівнів, запозичені кошти, гранти та кошти інших легальних джерел.

Етап 7. Моніторинг та оцінка результативності реалізації та коригування Стратегії. Для забезпечення належного рівня відповідальності за реалізацію Стратегії, створюється система моніторингу її впровадження, основою якої є сукупність Показників (індикаторів) оцінки результативності виконання досягнення цілей, визначених Стратегією. Показник (індикатор) – це кількісна характеристика зміни ресурсів, поведінки або стану певної системи, що демонструють стан процесу або результати досягнення цілей Стратегії розвитку громади. Показники дозволяють оцінити ефективність та дієвість роботи з досягнення цілей, та прийняти свідоме рішення щодо коригування цілей Стратегії.

Структура Стратегії розвитку громади

Перебіг розробки Стратегії розвитку Конотопської громади

Співробітники Конотопської міської ради за підтримки консультантів підготували Профіль громади, який містить інформацію про населення громади, умови життя, місцеву економічну базу, комунальну та технічну інфраструктуру, стан довкілля. Аналіз Профілю виявив низку проблем, зокрема, невикористані наявні ресурсні потенціали міста та відсутність активного сприяння розвитку місцевої економіки з боку громади.

На першому засіданні Робоча група (за підтримки консультантів) шляхом мозкового штурму визначила ключові проблеми розвитку громади. Після цього Робоча група визначила складові Місії громади і стратегічного Бачення громади в майбутньому.

Далі Робочою групою, на підставі аналізу Профілю та визначених ключових проблем, були сформульовані Стратегічні цілі за такими сферами: Економічний розвиток (підтримка бізнесу, залучення інвестицій), Комунальна інфраструктура (інженерна, транспортна) та довкілля, Соціальна сфера, людські ресурси (гуманітарні аспекти якості життя). В розрізі визначених сфер було проведено SWOT-аналіз сильних і слабких сторін громади та основних загроз і можливостей, що визначаються зовнішнім щодо громади середовищем.

Наступним кроком за результатами SWOT-аналізу було формулювання для кожної з вищезазначених сфер Стратегічних цілей та низки Оперативних цілей. До участі в обговоренні залучались представники міської ради, органів державного управління, підприємств, а також інші особи - спеціалісти, що мають досвід і спеціальні знання.

По кожній Оперативній цілі фахівці ОМС розробили Завдання, що містять заходи із зазначенням відповідальних осіб.

Було проведено рейтингування Завдань і цілей та визначено черговість їх впровадження, щоб забезпечити логічну послідовність заходів для поступального руху вперед.

Після проведення громадського обговорення допрацьовану Стратегію подано на розгляд міському голові та міській раді для прийняття в якості політики міста.

Після затвердження

Стратегії міською радою, документ має бути конкретизований у щорічних планах соціально-економічного розвитку громади, багаторічних цільових та галузевих програмах розвитку.

Наступним кроком була виконана робота щодо формування переліку проектів, розробки їх технічних завдань та формування Плану його реалізації Стратегії. Для забезпечення ефективного впровадження Стратегії розроблено низку технічних завдань на розробку проектів, щодо досягнення відповідних завдань і цілей, досягнення яких починається у 2022 році та триватиме найближчі 2 - 3 роки.

Головні висновки з процесу Стратегічного планування:

- Стратегія є потужним інструментом об'єднання лідерів бізнесу, представників органу місцевого самоврядування, пересічних громадян для створення публічно-приватного партнерства, що має позитивний вплив на місцевий діловий клімат та конкурентне становище громади, а також на вирішення інших питань, пов'язаних з рівнем життя всіх громадян.

- Стратегія підкреслює конкурентні переваги території громади на підставі існуючих природних, матеріальних, фінансових, економічних, трудових, соціальних, інтелектуальних ресурсів, які при належній організації та об'єднанні зусиль, можна використовувати для вирішення нагальних проблем місцевого економічного розвитку. Тому Стратегія зосереджена на напрямках, які нададуть розвитку території найбільші шанси в майбутньому - сприятливого бізнес-середовища, створення умов для інвестування на тривалий період, що сприятиме економічному зростанню та поліпшенню якості життя громади.
- Залучення інвестицій, розвиток місцевих підприємств, поліпшення інфраструктури й забезпечення гідної якості життя є взаємопов'язаними сферами. Тому успішна робота над ними можлива лише за умови сприйняття їх як цілісної системи. Поліпшення в одній зі сфер сприятиме поліпшенню в інших.
- Стратегія пов'язана з іншими документами стратегічного характеру, місцевими та регіональними програмами, які вже ухвалені і виконуються відповідними органами.

Соціально-економічний аналіз Конотопської міської територіальної громади (скорочено)

Конотопська міська територіальна громада (КАТОТТГ: UA59020070000032449) розташована у західній частині Конотопського району Сумської області. Адміністративним центром громади є місто Конотоп.

Площа Конотопської територіальної громади - 100,8 квадратних кілометра.

Населення - 88758 мешканців (2020р.).

Місто Конотоп є також адміністративним центром однойменного району, який є другим за кількістю населення районом (203,19 тис. осіб.) Сумської області.

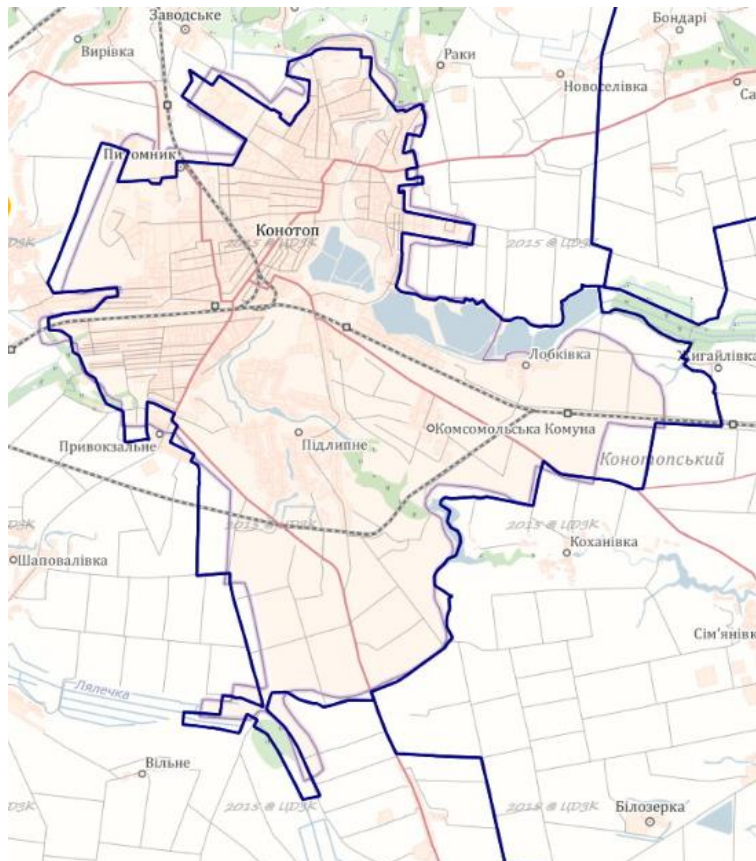
Висока щільність населення - 880,54 осіб на кв. км - свідчить про урбанізовану типологію розселення населення в Конотопській громаді.

Перші письмові згадки про місто датуються 1634 роком. Влітку 1659 року під Конотопом відбулась славетна битва між військами гетьмана І. Виговського (союзниками якого були татари та деякі польські загони) і московською армією, яка закінчилася повним розгромом царської армії.

Місто має багату історію, з Конотопом пов'язане безліч історичних подій, знаменитих постатей, місто увіковічене у класичних літературних творах, насамперед, у повісті Г. Квітки-Основ'яненка «Конотопська відьма».

Конотопська міська громада має вигідне територіальне розташування та розгалужене автомобільне та залізничне сполучення. Через неї проходить автомобільні дороги регіонального значення Р60 – Кролевець-Конотоп-Ромни-Пирятин, Р61 – Батурин-Конотоп-Суми та дороги територіального значення Т-19-10 та Т-19-25.

Відстань від адміністративного центру громади - м. Конотоп до обласного центру м. Суми автомобільними шляхами – 128 км; до державного кордону з Росією автомобільними шляхами – 120 км; до державного кордону з Білоруссю – 158 км; до міжнародної траси Е95 Київ — Москва - 28 км; до м. Чернігів – 134 км, автомобільними шляхами – 180 км; до столиці України м. Київ - 245 км; до міжнародного аеропорту «Бориспіль» - 260 км.

Клімат Конотопщини помірно-континентальний. Кліматичні умови сприяють розвитку аграрного сектору: помірний клімат, добре зволожений, без різких змін температур, з середньомісячною температурою +6 градусів за Цельсієм, найвищою температура в серпні до +22 найнижчою – в лютому до -29 градусів за Цельсієм.

Характерним для ґрунтового покриву є домінування досить родючих чорноземів глибоких малогумусних на лесових породах. Середньозважений показник вмісту гумусу в ґрунтах - 3.2%

Всього в адміністративних межах Конотопської міської територіальної громади

нараховується 10294 га., з них 5339,25 га є землями сільськогосподарського призначення.

Житловий фонд Конотопської міської громади складається з 368 багатоквартирних та близько 420 приватних будинків, або 1669,5 тис м2 загальної площі, в тому числі: багатоквартирний – 1109,5 тис. м2 (19,87 тис. квартир), садибний – 560 тис. м2 (11,22 тис. будинків). Середня житлова забезпеченість по місту Конотопу – 19,17 м2 на мешканця.

У Конотопській міській територіальній громаді функціонують 12 закладів загальної середньої освіти, 2 навчально виховні комплекси, 14 закладів дошкільної освіти, 7 закладів позашкільної освіти, дитячо-юнацька спортивна школа М. Маміашвілі, позаміський дитячий заклад оздоровлення та відпочинку дітей Мрія.

У місті працюють такі заклади вищої освіти: Конотопський інститут Сумського державного університету, у складі якого також діє політехнічний технікум; Конотопський індустріально-педагогічний фаховий коледж Сумського державного університету та медичне училище. На території Конотопської міської ради знаходяться два стадіони «Локомотив» та «Юність», 22 спортивні зали, басейн, стрілецький тир, чотири футбольні поля, 32 спортивні майданчики, функціонують чотири тренажерні зали.

В 2019 році в місті Конотоп було впроваджено проект «Безпечне місто» вартістю 2,5 млн. грн. В ході реалізації проекту в місті було встановлено 32 відеокамери, з них 16 - з функцією розпізнавання номерних знаків транспортних засобів.

Провідна галузь промисловості міста - це машинобудування та металообробка, друге місце посідає харчова промисловість. Інші галузі (легка, хімічна, деревообробна та поліграфічна) відіграють незначну роль в економіці міста.

Найбільші промислові підприємства: ДП «Конотопський авіаремонтний завод «Авіакон», ТОВ «Мотордеталь-Конотоп», ВАТ «Конотопський арматурний завод», ВАТ «Червоний металіст, ДП «Конотопський механічний завод».

Харчова промисловість представлена підприємствами: ВАТ «Конотоп м'ясо», Конотопський молокозавод, ВАТ «Конотопський хлібокомбінат». На території міста функціонує підприємство легкої промисловості - Конотопське учбово-виробниче підприємство Українського товариства глухих.

Промисловість будівельних матеріалів представлена заводом «Буддеталь».

На 01.01.2020 кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності по м. Конотопу становила 3142 фізичних осіб-підприємців та 287 юридичних осіб.

Повний соціально-економічний аналіз (Профіль) Конотопської міської територіальної громади представлено у Додатку 5. до Стратегії.

РОЗДІЛ 2. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ КОНОТОПСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Визначення категорії «Місія»:

Місія громади - це основне її призначення (здебільшого пов'язане з причиною появи), місце в економічній системі регіону (держави), унікальні особливості та конкурентні переваги, які у неї вже є, та які громада хотіла б зберегти для подальшого власного розвитку, або здобути у свідомому процесі розвитку. Місія - це САМОІДЕНТИФІКАЦІЯ громади у сучасному світі.

Визначення категорії «Бачення»:

Стратегічне Бачення - це спільне, погоджене на основі консенсусу, уявлення жителів про те, якою громада має виглядати в майбутньому. Стратегічне Бачення відображає результат, якого громада прагне досягти в результаті реалізації стратегії розвитку. Воно спирається на основні характеристики Місії громади та стратегічні напрями розвитку і стає головною ідеєю всього процесу стратегічного планування. Бачення - це САМОВИЗНАЧЕННЯ громади у майбутній картині світу.

Члени Робочої групи на першому засіданні визначили Місію громади таким чином:

Конотопська міська територіальна громада – історико-культурний осередок Сумщини, місце козацьких перемог, адміністративний центр Конотопського району з промислово-виробничим потенціалом та зручним транспортним сполученням, де мешкають патріотичні та талановиті люди.

Члени Робочої групи на першому засіданні визначили такі ознаки Бачення майбутнього міської об'єднаної територіальної громади:

СКЛАДОВІ Бачення майбутнього громади (цифрами позначено кількість згадувань ознаки):

- Економіка та промисловість (23). Успішна громада України, з розвинутою інфраструктурою та продуктивними підприємствами легкої промисловості, машинобудування та сектору інформаційних технологій.

- Підприємництво (14). Сприятливий клімат для розвитку бізнесу. Громада, яка використовує власний «трудовий потенціал».

- Туристична (12) громада, яка має унікальний історико-культурний спадок (Конотопська битва, Конотопська відьма, конотопський трамвай). Розвиток козацького туризму.

- Комфорт (27) проживання, благоустрій. Розбудова зручної «розумної» інклюзивної інфраструктури, зокрема, відпочинку і дозвілля.

- Екологічно (9) чиста, безпечна територія, приваблива для життя.

- Спортивна (9) громада з облаштованими зонами для відпочинку і занять спортом.

- Громада щасливих (9) людей. Центр для реалізації можливостей людини, з повагою до людей.

- Енергонезалежна (5) громада з альтернативними джерелами енергії, де створено умови для досягнення сталого енергетичного розвитку, з оптимальним споживанням енергетичних ресурсів для задоволення існуючих потреб громади, при мінімальному негативному впливі на довкілля, урахуванні енергетичних потреб майбутніх поколінь та адаптації до кліматичних змін.

- Сучасні освітні (4) заклади, розвиток наукового потенціалу, якісні показники в освіті.
- Громада з якісними медичними (4) послугами, сучасними лікарняними закладами.
- Безпечна (4) для проживання територія, облаштована сучасною системою відеоспостереження у місцях масового скупчення людей.
- Якісні адміністративні (3) та соціальні послуги у смартфоні. Всебічна турбота про людей похилого віку.
- Культурний (3) центр з молодіжними та пластовим осередками, інтерактивними музеями.

Члени Робочої групи на додатковому засіданні сформулювали Бачення майбутнього міської об'єднаної територіальної громади таким чином:

БАЧЕННЯ громади у 2030 р.

Конотопська міська територіальна громада 2030 року - розвинений конкурентоспроможний економічно, соціально, і екологічно збалансований промисловий центр відкритий для інвестицій зі сприятливими умовами для бізнесу, комфортними для проживання громадян умовами, модернізованою та оновленою інфраструктурою життєзабезпечення громади, сприятливими екологічними умовами за рахунок впровадження новітніх енергоефективних та енергозберігаючих технологій; комфортними зонами відпочинку та дозвілля і занять фізичною культурою та спортом; розвинутою сучасною освітньою мережею, осередками культури та туризму, якісним адміністративними, медичними та соціальними послугами, згуртована заможна щаслива громада з постійною динамікою зростання населення, центр для реалізації можливостей людини.

Члени Робочої групи дійшли згоди, що для досягнення бажаного Бачення потрібно декілька років впроваджувати низку заходів, які мають певну логіку та коротко описані у сценарії розвитку громади.

Сценарій розвитку громади

Створення комфортних для проживання громадян фізіологічних, екологічних та гуманітарних умов (якісні послуги освіти, культури, туризму, відпочинку, дозвілля, фізичної культури та спорту, медицини, адміністративні та соціальні послуги) шляхом формування власних сталих джерел фінансування в результаті розвитку продуктивного промислового виробництва із впровадженням новітніх енергоефективних та енергозберігаючих технологій, у співробітництві з інвесторами та підприємцями.

Члени Робочої групи дійшли згоди, що для періодичної оцінки вірності руху громади у досягненні Бачення доцільно обрати два показника (індикатора) – економічний та демографічний.

ПОКАЗНИКИ досягнення Бачення:

- Власні доходи бюджету громади на одного мешканця, грн.
- Приріст населення, осіб (коефіцієнт міграції)

Члени Робочої групи дійшли згоди, що Бажаний сценарій розвитку, що має привести громаду до Бачення, складається з низки стратегічних цілей розвитку, які мають базуватись на перевагах, ресурсах і визначальних можливостях міста. Сценарій розвитку громади має одночасно впроваджуватись у трьох сферах: економічній, інфраструктурній та соціальній. Для цього треба комплексно працювати над досягненням трьох відповідних стратегічних цілей.

Стратегічні ЦІЛІ розвитку громади:

- A. Збалансований економічний розвиток територіальної громади.
- B. Створення в громаді комфортних умов для життя.
- C. Формування згуртованої громади з високою якістю життя.

РОЗДІЛ 3. СТРУКТУРА НАПРЯМІВ ТА СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ

В кожній з Стратегічних цілей визначено низку необхідних Оперативних цілей, що впливають із стратегічного бачення і утворюють рамки, в яких прийматимуться рішення щодо конкретних завдань та заходів. Кількість Оперативних цілей має бути такою, щоб виконати Стратегічну ціль.

БАЧЕННЯ у 2030 р.		
<p>Конотопська міська територіальна громада 2030 року - розвинений конкурентоспроможний економічно, соціально, і екологічно збалансований промисловий центр відкритий для інвестицій зі сприятливими умовами для бізнесу, комфортними для проживання громадян умовами, модернізованою та оновленою інфраструктурою життєзабезпечення громади, сприятливими екологічними умовами за рахунок впровадження новітніх енергоефективних та енергозберігаючих технологій; комфортними зонами відпочинку та дозвілля і занять фізичною культурою та спортом; розвиненою сучасною освітньою мережею, осередками культури та туризму, якісним адміністративними, медичними та соціальними послугами, згуртована заможна щаслива громада з постійною динамікою зростання населення, центр для реалізації можливостей людини.</p>		
Стратегічні цілі		
А. Збалансований економічний розвиток територіальної громади.	В. Створення в громаді комфортних умов для життя.	С. Формування згуртованої громади з високою якістю життя.
Оперативні цілі		
А.1. Створення умов для відновлення, розширення, створення та розвитку промислового виробництва.	В.1. Розвиток оптимальної транспортної системи	С.1. Забезпечення якісної освіти
А.2. Створення сприятливих умов для розвитку підприємництва	В.2. Створення ефективної системи збору та утилізації ТПВ	С.2. Розвиток сфери культури.
А.3. Маркетинг територіальної громади.	В.3. Модернізація системи комунального господарства.	С.3. Розвиток системи охорони здоров'я.
А.4. Створення туристичного кластеру.	В.4. Розбудова громадських просторів та розвиток інфраструктури відпочинку та дозвілля.	С.4. Соціальний захист та безпека населення
		С.5. Згуртованість та взаємна довіра у громаді

РОЗДІЛ 4. ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ЗА СТРАТЕГІЧНИМИ ЦІЛЯМИ

Кожна Оперативна ціль конкретизується в Завданнях, що є конкретними, обмеженими у часі алгоритмами дій (заходів, можливих проектів) щодо досягнення Оперативних цілей.

Завдання показують, як необхідно проводити зміни та визначають (на скільки це можливо визначити в момент розробки Стратегії): терміни виконання, конкретних виконавців, результат виконання, обсяги та джерела фінансування, конкретні заходи.

Надалі, на виконання Завдань прийнятої міською радою Стратегії, розробляється проект або низка заходів, які реалізуються через щорічну Програму соціально-економічного розвитку або через багаторічні цільові програми.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ А. Збалансований економічний розвиток територіальної громади.

Економічний аспект бачення майбутнього громади, визначений членами Робочої групи, характеризує Конотопську громаду, як відкритий для інвесторів розвинений конкурентоспроможний промисловий центр з наявними земельними та інтелектуальними ресурсами з індустріальним парком та продуктивними експорто-орієнтованими інноваційними підприємствами машинобудування та авіаремонту з гідною заробітною платою; з прозорими, сприятливими та вигідними умовами для розвитку бізнесу з зручною якісною логістикою, яке використовує власний трудовий потенціал, цінує місцевих спеціалістів, громаду з розвинутим історичним, козацьким та зеленим туризмом.

Одночасно членами Робочої групи та за результатами опитування представників громади визначено низку проблем, що заважають економічному розвитку громади: недостатня кількість якісних робочих місць, що викликано скороченням промислового виробництва та занепадом великих підприємств та зростання тіньової зайнятості. При цьому підприємці міста відчують значний дефіцит кваліфікованих працівників, а домогосподарства - погіршення добробуту. Все це разом спричиняє низькі та нестабільні податкові надходження до міського бюджету.

З метою генерування ідей щодо попереднього визначення Оперативних цілей і Завдань для досягнення Стратегічної цілі А. Збалансований економічний розвиток територіальної громади Робоча група виконала SWOT-аналіз економічної сфери громади та визначила відносно економічних аспектів Бачення чотири категорії чинників і явищ: сильних (Strengths) і слабких (Weaknesses) сторін територіальної громади, можливостей (Opportunities), що відкриваються при її розвитку, та небезпек / загроз (Threats), пов'язаних з її існуванням.

Результати SWOT – аналізу сфери А. Економіка та підприємництво

Сильні сторони S (внутрішні)	Слабкі сторони W (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none">- Громада має зручне транспортне сполучення бо розташоване на перетині залізничних та автомобільних магістралей і є важливим залізничним транспортним вузлом.- Громада є промисловим центром Сумщини та має великий виробничий потенціал через наявність базових промислових підприємств.	<ul style="list-style-type: none">- Скорочення промислового виробництва, скорочення діяльності великих підприємств, застарілі наявні виробничі фонди.- Недостатня кількість робочих місць- Недостатній рівень залучення інвестицій

<ul style="list-style-type: none"> - Громада має запаси артезіанські джерельної чистої води. - Наближеність громади до розвинутого аграрного сектору (можливість переробки сільськогосподарської продукції) - Наявність вищих та професійно-технічних навчальних закладів для підготовки фахівців - Наявність ресурсів для розвитку ІТ сфери - Громада має туристичний потенціал через розвиток музейних закладів усіх форм власності, та використання брендів «Конотопська битва», «Конотопська відьма», приватна історична садиба. - Наявність летовища. 	<ul style="list-style-type: none"> - Дефіцит кваліфікованих працівників та вузьконаправлених фахівців - Тіньовий бізнес та тіньова зайнятість - Залежність податкових надходжень від великих платників податків. - Направленість малого бізнесу на торгівлю, а не на виробництво - Відсутність інновацій (світових трендів) в управлінні громадою. - Недостатні виставкові площі. - Недостатня впізнаваність громади в Україні і за кордоном - Недостатньо ефективне використання комунального майна - Низька купівельна спроможність мешканців - Наявність незаконної стихійної торгівлі.
Можливості О (зовнішні)	Загрози Т (зовнішні)
<ul style="list-style-type: none"> - Наявність продукції сільського господарства за межами громади для розвитку переробної галузі - Бажання власників великих підприємств, існуючих в місті, створювати малі підприємства на існуючій базі виробництва - Зростання попиту на продукцію місцевого виробництва, що спричиняє розширення ринків збуту. - Потреба авіакомпаній використовувати аеродромні полоси для відстою літаків - Можливість міжмуніципального співробітництва. 	<ul style="list-style-type: none"> - Погіршення політичної ситуації в країні. - Військове вторгнення в країну зі сходу. - Відтік робочої сили в інші міста та за кордон. - Недосконалість законодавства - Підвищення цін на енергоресурси.

Наступним кроком Робоча група виконала аналіз визначених внутрішніх та зовнішніх факторів, який дозволив виявити у сфері А. «Економіка та підприємництво» взаємозв'язки, що мають стратегічне значення для розвитку територіальної громади, а саме:

1. Порівняльні переваги (певні можливості підтримують певні сильні сторони);

Наявність за межами громади продукції сільського господарства для розвитку переробної галузі, з одночасним зростанням попиту на продукцію місцевого виробництва, дозволяє використати наближеність громади до розвинутого аграрного сектору та зручну транспортну розв'язку, та створити потужне підприємство з переробки сільськогосподарської сировини із розширенням ринків збуту виробленої продукції.

Потенційні наміри власників великих підприємств міста створювати малі підприємства на існуючій базі виробництва дозволяє використати великий виробничий потенціал наявних базових промислових підприємств та потенціал вищих та професійно-технічних навчальних закладів для підготовки фахівців.

Потреба вітчизняних та європейських авіакомпаній використовувати аеродромні полоси для відстою літаків дозволяє використати наявне у громаді летовище.

2. Виклики (певні можливості зменшують певні слабкі сторони)

Наявність продукції сільського господарства за межами громади для розвитку переробної галузі, зростання попиту на продукцію місцевого виробництва, та розширення ринків збуту зменшують негативні наслідки від скорочення промислового виробництва великих підприємств громади, скорочення кількості робочих місць та старіння виробничих фондів.

3. Захищеність (певні сильні сторони зменшують певні загрози)

Наближеність громади до розвинутого аграрного сектору та великий виробничий потенціал базових промислових підприємств створює можливість переробки сільськогосподарської продукції та дозволяє зменшити відтік робочої сили в інші міста та за кордон.

4. Ризики (певні загрози впливають на певні слабкі сторони).

Погіршення політичної ситуації в країні та загроза військового вторгнення в країну зі сходу зменшує можливості залучення інвестицій.

Відтік робочої сили в інші міста та за кордон посилює процес скорочення промислового виробництва.

Підвищення цін на енергоресурси та недосконалість законодавства сприяють скороченню діяльності великих підприємств та зменшенню кількості робочих місць.

Отже, для сталого економічного зростання, збалансованого економічного розвитку територіальної громади скорочення нерівності потрібно залучення інвесторів для потужних підприємств (зокрема, прямих іноземних інвестицій), орієнтованих на зовнішні та внутрішні ринки збуту з достатньою для міста кількістю якісних робочих місць, підвищення рівня продуктивності і використанню технологічних інновацій, започаткуванню підприємництва, створення сприятливих умов для розвитку підприємництва, забезпеченні повної і продуктивної зайнятості та гідної праці для всіх жінок і чоловіків та маркетинг територіальної громади.

Місце розташування громади дає підстави сподіватися, що Конотоп може бути центром переробної промисловості для аграріїв сусідніх ТГ та логістичних послуг.

Важливим є ідентифікація потенційних представників креативної економіки та інноваційних видів економічної діяльності у яких можлива смарт-спеціалізація. Потрібна підтримка ініціатив креативної економіки та розвиток партнерства між представниками бізнесу, влади, науково-технічних установ та громадськості, що спонукає та стимулює підприємців, науку та розробників краще співпрацювати з підприємствами для розкриття секторів спеціалізації громади.

Збалансований економічний розвиток можливий лише за умови ефективної координації дій на території громади усіх зацікавлених у цьому осіб. Тому обов'язковим завданням у цій сфері є створення дієвої допоміжної інституції - Агенції розвитку громади, на яку буде покладено низку завдань з підтримки підприємництва та створення сприятливого інвестиційного клімату. Зокрема, доцільно налагодити постійну комунікацію та діалог між бізнесом та органами місцевого самоврядування, як через традиційні консультативно-дорадчі органи, так і менш формальні платформи співпраці.

Показник (індикатор) досягнення стратегічної цілі А. Збалансований економічний розвиток територіальної громади:

Рівень дотаційності бюджету громади.

Проблеми ключові у сфері А. Економіка та підприємництво:

- Скорочення промислового виробництва.
- Недостатня кількість робочих місць.
- Направленість малого бізнесу на торгівлю, а не на виробництво.
- Дефіцит кваліфікованих працівників

**Оперативні цілі та завдання за Стратегічною ціллю А.
Збалансований економічний розвиток територіальної громади**

Оперативна ціль А.1. Створення умов для відновлення, розширення, створення та розвитку промислового виробництва.

Аналіз роботи та виявлення проблем великих підприємств міста. Залучення інвесторів (інвестицій) для відновлення (створення нових) підприємств, орієнтованих на зовнішні та внутрішні ринки збуту з достатньою для міста кількістю якісних робочих місць (можливі галузі та види діяльності для інвестування: переробка сільськогосподарської продукції, легка промисловість, цегельний завод з використанням глини, завод артезіанської питної води, сучасне машинобудування тощо). Ефективна внутрішня комунікація з місцевими потенційними інвесторами для досягнення синергії спільних дій. Погодження з підприємствами планів довгострокового розвитку громади, та їх ролі у цьому, щоби вони могли, в межах власних планів перспективного розвитку та соціальної відповідальності, зосередити свої спонсорські кошти та інвестиції на ключових для громади аспектах розвитку. Корисно також активно залучати бізнес до консультацій щодо регуляторних актів та інших рішень і документів, які стосуються розвитку підприємництва.

Доцільно налагодити комунікацію з власниками аграрних господарств сусідніх громад, оскільки Конотоп може бути центром переробної промисловості для аграріїв сусідніх ТГ. Для координації дій у цій сфері необхідно створити Агенцію розвитку громади, на яку буде покладено низку завдань з формування сприятливого інвестиційного клімату.

Показник (індикатор): Обсяг надходжень в бюджет від підприємств промислового комплексу

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
А.1.1. Постійна комунікація з власниками великих підприємств	Створити систему постійної комунікації з власниками великих підприємств міста та аграрних господарств сусідніх громад з метою виявлення проблем та надання допомоги з їх подолання. <i>Індикатор: Обсяги інвестицій у розвиток промислових підприємств на території громади;</i>	Створення експертної ради за напрямом економічного розвитку підприємств громади (зокрема, для консультацій щодо регуляторних актів, які стосуються розвитку підприємництва) <i>Програма співпраці Конотопської громади з аграріями сусідніх громад щодо розвитку переробної промисловості</i>	Управління економіки Конотопської міської ради
А.1.2. Забезпечення раціонального управління	Інформування зацікавлених підприємців щодо вільних (у тому числі занедбаних) приміщень та земельних ділянок.	Системний періодичний аналіз використання ресурсів громади. Періодичне оновлення	Управління економіки Конотопської міської ради

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
ресурсами громади.	<u>Індикатор:</u> Рівень раціонального використання ресурсів.	реєстру вільних приміщень та ділянок. Підготовка земельних ділянок та інфраструктурних об'єктів для залучення інвестицій.	
А.1.3. Забезпечення підприємств працівниками потрібних професій та кваліфікації	Розвиток професійного навчання, професійна орієнтація за окремими видами професій. Уточнення інформації про зайнятість та види діяльності підприємців, та групи ФОП. <u>Індикатор:</u> Рівень забезпеченості підприємств кадрами	Створення системи моніторингу ринку праці в громаді	Управління економіки Конотопської міської ради
А.1.4. Створити Агенцію розвитку громади.	Вивчення національної практики функціонування агенцій розвитку. Визначення функцій агенції відповідно до потреб розвитку громади. Пошук та навчання керівника та працівників агенції Вибір організаційно-правової форми. Підготовка фахівців із залучення інвестицій. <u>Індикатор:</u> Рівень відповідності діяльності Агенції її функціям визначених проектом.	Проект «Агенція розвитку громади».	Управління економіки Конотопської міської ради

Оперативна ціль А.2. Створення сприятливих умов для розвитку підприємництва

Розвиток легального підприємництва вплине на зменшення частки тіньового бізнесу, та тіньової зайнятості. Умови ведення бізнесу мають бути кращими аніж в інших громадах. Важливо забезпечити рівноправний доступ до інформації та стимулювати інновації в підприємстві. Створення додаткових робочих місць з високою заробітною платою шляхом, розвитку нових галузей промисловості, інформаційних і комунікаційних технологій, використання транзитного та транспортного потенціалу громади та традицій промислового центру.

Ідентифікація та підтримка потенційних представників креативної економіки, та інноваційних видів економічної діяльності у яких можлива смарт-спеціалізація. Конкурси стартапів та інші заходи, які сприяють об'єднанню наукового та бізнес середовища, допомога бізнесу в формуванні кластерів серед представників місцевих галузей.

Навчання основам підприємницької діяльності та маркетинговим засобам розвитку підприємництва на території громади. Творча подача інформації про самостійну підприємницьку діяльність як перспективну форму професійної самореалізації. Надання практичної допомоги у відкритті власної справи, формування навичок ведення бізнесу. Створення системи навчання підприємців-початківців основам бізнесу та регулярне консультування з розробки бізнес-планів, зокрема, соціальних підприємств, низка семінарів за темами щодо основ бізнесу, пошуку ідеї, розробки концепції бізнесу, маркетингу тощо з наступним консультаційним супроводом розробки інвестиційних проектів та бізнес-планів.

Доцільно також поширювати серед місцевого бізнесу інформацію про найкращі практики ділових об'єднань України, зокрема, для організації роботи інфраструктури підтримки підприємництва.

Для розвитку громади корисним є участь органу місцевого самоврядування у процесах розробки та впровадження бізнес-планів, ощадливе використання муніципальних ресурсів у цих процесах та взагалі використання підприємницьких підходів до вирішення проблем громади.

Показник (індикатор): Надходження в бюджет від підприємств малого бізнесу.

Завдання	Опис змісту <i>Показники (індикатори)</i>	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
А.2.1. Навчання представників малого бізнесу основам підприємницької діяльності.	Комплексне постійно діюче навчання основам підприємницької діяльності з практичними консультаціями з розробки бізнес-планів. Прозорий супровід розвитку підприємств, створення рівних умов для ведення бізнесу в ОТГ, попередження корупційних дій. <u>Індикатор:</u> <i>Кількість зайнятих в малому та мікро бізнесі, зареєстрованому на території громади</i>	Створення «Школи підприємництва» на основі Агенції розвитку громади та навчальних закладів міста.	Управління економіки Конотопської міської ради Агенція розвитку громади
А.2.2. Маркетингові дослідження щодо потреб населення у певних товарах та послугах з	Дослідження потреб громади в певних послугах за допомогою Агенції розвитку громади і пропонування підприємцям у вигляді маркетингової інформації	Створення системи дослідження потреб громади	Агенція розвитку громади Управління економіки

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
<p>доведенням результатів до бізнесу</p>	<p>для створення підприємств з новими видами діяльності. Популяризація місцевих виробників.</p> <p><u>Індикатор:</u> Частка обсягів малого бізнесу у сферах не пов'язаних з торгівлею від загального обсягу бізнесу.</p>		<p>Конотопської міської ради</p>
<p>А.2.3. Розвиток креативної інноваційної економіки, та смарт-спеціалізації</p>	<p>Ідентифікація та підтримка потенційних представників креативної економіки, та інноваційних видів економічної діяльності у яких можлива смарт-спеціалізація: розвиток партнерства між представниками бізнесу, влади, науково-технічних установ та громадськості, що спонукає та стимулює підприємців, науку та розробників краще співпрацювати з підприємствами для розкриття секторів спеціалізації регіону.</p> <p>Підтримування інновацій: виставки, форуми, конкурси стартапів та інші заходи, які сприяють об'єднанню наукового та бізнес середовища, допомога бізнесу в формуванні кластерів серед представників місцевих галузей.</p> <p><u>Індикатор:</u> Частка обсягів креативного інноваційного бізнесу від загального обсягу бізнесу.</p>	<p>Відкриття та підтримка функціонування коворкінгу в громаді для ідентифікації представників креативної економіки, та інноваційних видів економічної діяльності, підтримки стартапів тощо.</p>	<p>Агенція розвитку громади</p> <p>Управління економіки Конотопської міської ради</p>
<p>А.2.4. Популяризація соціального підприємництва</p>	<p>Організаційна, політична та інформаційна підтримка представників соціального</p>	<p>Програма ідентифікації потенційних представників</p>	<p>Управління економіки</p>

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
	<p>підприємництва, що створюють корисні для громади товари та послуги. Запровадження реального механізму стимулювання соціального підприємництва на місцевому рівні. Співпраця з міжнародними фондами, благодійними організаціями</p> <p><u>Індикатор:</u> Кількість діючих представників соціального підприємництва</p>	соціального підприємництва	Конотопської міської ради

Оперативна ціль А.3. Маркетинг територіальної громади.

Самоідентифікація мешканців громади, формування концепції бренду громади, розробка логотипу та системи візуальної ідентифікації громади («Брендбук»). Сегментування потенційного ринку, та визначення бажаних для громади основних цільових груп маркетингу ресурсів громади. Доведення інформації про громаду до визначених цільових груп, Позіціонування громади, як території привабливої для вкладення інвестицій, реалізації розвиткових та соціально-гуманітарних проектів за різними напрямками, розробка проектів відображення концепції бренду у середовищі громади та проектів «вироцування» бренду для забезпечення сприйняття заданого іміджу МТГ цільовими групами. Підбір інструментів маркетингової комунікації, виготовлення інформаційних промоційних продуктів, формулювання ключових повідомлень для визначених цільових груп, вибір каналів комунікації, розробка Комплексної інформаційної політики. Проведення іміджевих культурно-мистецьких заходів та участь у таких заходах за межами громади. З метою формування позитивної репутації громади в свідомості цільових груп. Системна робота щодо залучення інвестицій у розвиток економіки та соціально-культурної сфери громади з усіх можливих джерел. Активна взаємодія з потенційними і діючими учасниками інвестиційного процесу.

Показник (індикатор): Рівень впізнаваності Конотопської громади на національному та європейському рівні

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
А.3.2. Розробка бренду міста.	Самоідентифікація мешканців громади, формування концепції бренду громади,	Створення системи візуальної ідентифікації	Управління економіки

	розробка логотипу та системи візуальної ідентифікації громади («Брендбук»).	громади	Конотопської міської ради
	<i><u>Індикатор:</u> Рівень самоідентифікації мешканців громади відносно до концепції бренду</i>		
А.3.3. Позиціонування громади.	Визначення цільових груп: зокрема, для повернення кваліфікованих працівників з Києва. Розробка проектів «вирощування» бренду у середовищі громади для забезпечення сприйняття заданого іміджу МТГ цільовими групами, зокрема інвесторами та туристами. <i><u>Індикатор:</u> Кількість проектів «вирощування» бренду відповідних Концепції бренду громади</i>	Проект «Маркетингова стратегія громади», як інструмент виконання Стратегії розвитку громади.	Управління економіки Конотопської міської ради
А.3.4. Розробка інформаційно-промоційних продуктів.	Розробка інвестиційного паспорту МТГ та його оновлення (мінімум раз у 2 роки) з використанням норм «брендбука». Створення інформаційних промоційних продуктів (буклети, презентації, диски, відеоролики тощо) з використанням даних інвестиційного паспорта та привабливих відомих архітектурних об'єктів. <i><u>Індикатор:</u> Кількість промоційних та інформаційних продуктів</i>	Програма залучення інвестицій та грантів для розвитку Конотопської міської територіальної громади на період до 2025 року	Управління економіки Конотопської міської ради
А.3.4. Маркетингова промоція та формування позитивного іміджу громади	Формулювання ключових повідомлень для визначених цільових груп, вибір каналів комунікації, розробка Комплексної інформаційної політики. <i><u>Індикатор:</u> Кількість позитивних повідомлень про громаду у інформаційному просторі</i>	Програма Комплексної інформаційної політики	Відділ внутрішньої політики

Оперативна ціль А.4. Створення туристичних продуктів та формування туристичного кластеру.

Основа для розвитку туризму в регіоні – унікальні історичні особливості міста, природа навколо Конотопа – річки Сейм та Єзуч, ліси та вдале використання місця розташування громади. Потрібно дослідження попиту на туристичні послуги в регіоні та ініціювання створення осередків з надання якісних послуг зеленого та історичного туризму на території громади, зокрема в умовах міжмуніципального співробітництва. Доцільно координувати дії надавачів туристичних та супутніх послуг (харчування, готелі, сувеніри тощо) шляхом об'єднання у кластер.

Показник (індикатор): Кількість туристів за рік

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту/ Програми.	Відповідальні
А.4.1. Розвиток об'єктів зеленого туризму	Визначення, створення та розвиток локацій зеленого туризму. Дослідження попиту. Проектно-кошторисна документація та облаштування об'єктів зеленого туризму Проведення промоційної компанії. <u>Індикатор:</u> <i>Кількість відвідувачів локацій зеленого туризму</i>	Програма розвитку туризму. Проект «Об'єкти зеленого туризму» 2022 – 2024	Відділ культури і туризму Конотопської міської ради
А.4.2. Розвиток туристичної інфраструктури.	Розвиток туристичної інфраструктури (зокрема в умовах міжмуніципального співробітництва) та відтворення старих історичних місць, зокрема фрагменту Конотопської фортеці 17 ст. з виготовленням та встановленням інформаційних указників з QR-кодами <u>Індикатор:</u> <i>Кількість відвідувачів історичних місць</i>	Програма розвитку туризму. Проекти міжмуніципального співробітництва. Проект «Фрагмент Конотопської фортеці 17 ст.»	Управління ЖКГ, Відділ культури і туризму
А.4.3. Розробка історичних туристичних маршрутів.	Розробка історичного маршруту Конотоп-Шаповалівка. Визначення об'єктів туристичного показу. Виготовлення промоційних матеріалів. Співпраця з надавачами туристичних послуг <u>Індикатор:</u> <i>Кількість туристів що пройшли маршрут</i>	Проект «Історичний маршрут Конотоп-Шаповалівка.» 2022 – 2023	Відділ культури і туризму Конотопської міської ради
А.4.4. Розвиток музеїв міста.	Розвиток музею авіації, бункеру німецької авіації	Проект «Інтерактивна культурно-	Відділ культури і туризму

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
	тощо. Розширення експозиції музею авіації. Створення креативного культурного простору на території музею авіації для мешканців та туристів. <u>Індикатор:</u> <i>Кількість відвідувачів музеїв міста</i>	історична локація «Софіївський льох» з використанням гастрономічних принад краю 2023 – 2024	Конотопської міської ради
А.4.5. Розвиток місцевих культурних та історичних брендів.	Розвиток місцевих культурних та історичних брендів - «конотопська битва», «конотопська відьма» тощо. Проведення історико-культурних фестивалів та видання друкованих інформаційних продуктів. <u>Індикатор:</u> <i>Кількість учасників заходів щодо історичних брендів</i>	Проект «Фестиваль «Конотопська битва – шлях до перемоги» 2022 - 2023 Буклет «Конотопська відьма» 2022 – 2023	Відділ культури і туризму Конотопської міської ради
А.4.6. Розвиток туристичних веломаршрутів.	Розвиток туристичних веломаршрутів та велоінфраструктури. Створення локацій оренди велосипедів. Розробка та впровадження вело маршруту «прокатай Конотопщину». Облаштування вело доріжок відповідно до маршруту. <u>Індикатор:</u> <i>Кількість відвідувачів веломаршрутів</i>	Проект Веломаршрут «Прокатай Конотопщину». 2023 – 2024	Центр «Спорт для всіх» Відділ культури і туризму Конотопської міської ради ЖКГ

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ В. Створення в громаді комфортних умов для життя.

Членами Робочої групи визначено, що у майбутньому місто має бути енергонезалежним, зручним, комфортним, яскравим, охайним, зеленим, екологічно чистим та інклюзивним містом-садом, з досконалою системою громадського транспорту. Потрібен системний розвиток інфраструктури (якісні комунікації життєзабезпечення, ощадне сортування та раціональна утилізація сміття, зелені зони, спортивні майданчики, басейн для спорту і оздоровлення тощо) та ефективна робота комунальних бюджетних установ та закладів. Бажано використовувати для опалення не газ, а інші енергоресурси. Важливими факторами економічного зростання та розвитку є інвестиції в інфраструктуру, громадський транспорт і поновлювані джерела енергії.

Робочою групою та за результатами опитування представників громади визначено низку проблем щодо стану інфраструктури, які потребують термінового вирішення: переповнений полігон ТПВ (друга за рейтингом проблема при опитуванні членів Робочої групи), очисні споруди мають неналежний стан, інфраструктура життєзабезпечення (вода тепло тощо) та транспортна інфраструктура міста (дороги, тротуари, вело доріжки тощо) мають незадовільний стан, не ремонтуються малі вулиці, (майже 25% опитаних мешканців вказують на ці проблеми), відсутні організовані парки відпочинку, заклади не мають неналежної доступності для осіб з обмеженими можливостями, в деяких районах міста низька якість питної води.

З метою генерування ідей щодо попереднього визначення Оперативних цілей і Завдань для досягнення В. Створення в громаді комфортних умов для життя Робоча група виконала SWOT-аналіз економічної сфери громади та визначила відносно інфраструктурних аспектів Бачення чотири категорії чинників і явищ: сильних (Strengths) і слабких (Weaknesses) сторін територіальної громади, можливостей (Opportunities), що відкриваються при її розвитку, та небезпек / загроз (Threats), пов'язаних з її існуванням.

Результати SWOT аналізу сфери В. Інфраструктури та довіклля

Сильні сторони S (внутрішні)	Слабкі сторони W (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none">- Найбільше місто після обласного центру.- Наявність та функціонування міського електротранспорту - Конотопського трамваю.- Початок будівництва багатоповерхівок та місця під майбутні будівництва- Модернізація вуличного освітлення- Наявність артезіанських свердловин, запаси артезіанські джерельної чистої води.- Будівництво нових доріг.- Сучасне приймальне, пологове відділення, діагностичний центр, дитяча поліклініка.	<ul style="list-style-type: none">- Застаріла та зношена інфраструктура життєзабезпечення: мережі водопостачання, теплопостачання, водовідведення, енергетична система- Неналежний стан очисних споруд. Низька якість води в деяких районах міста.- Неналежний стан, мала кількість мереж зливневої каналізації.- Полігон ТПВ переповнений, стихійні сміттєзвалища.- Незадовільний стан доріг, тротуарів та відсутність велодоріжок. Не ремонтуються малі вулиці.- Монополія приватних підприємств в комунальній сфері.- Застаріла транспортна інфраструктура міста, зношеність електротранспорту. Неefективне управління комунальним трамвайним транспортом

<ul style="list-style-type: none"> - Кваліфікована управлінська команда в сфері управління міським господарством - Наявність залізничного вузла та летовища. 	<ul style="list-style-type: none"> - Неналежна доступність для осіб з обмеженими можливостями (зокрема ліфти), відсутність інклюзивної інфраструктури, відсутність інклюзивних спортмайданчиків - Відсутність громадських туалетів та кімнат мами і дитини. - Недостатність інфраструктури дозвілля для дітей дошкільного віку, та відсутність організованих парків відпочинку, занедбані парки. - Відсутність басейну. - Приватна садиба не всюди впорядкована - Невідповідність закладів освіти пожежним нормам - Неналежний стан дитячих таборів в громаді - Низькі темпи житлового будівництва
Можливості О (зовнішні)	Загрози Т (зовнішні)
<ul style="list-style-type: none"> - Можливість залучення грантової підтримки з міжнародних фондів технічної допомоги. - Нарощування співпраці з Державним фондом регіонального розвитку. - Ефективне використання державного бюджету для розвитку громади - Співпраця з банками, робота з муніципальними запозиченнями - Співпраця з народними депутатами. - Використання можливостей міжмуніципального співробітництва з сусідніми громадами та громадами району. - Використання наявного летовища та залізничного транспорту для потреб мешканців громади та регіону. 	<ul style="list-style-type: none"> - Загроза зовнішньої агресії зі сходу країни - Відтік робочої сили в інші міста та за кордон. - Не сталість законодавства (невідповідність поточним викликам), несвоєчасне прийняття рішень) - Підвищення цін на енергоресурси.

Наступним кроком Робоча група виконала аналіз визначених внутрішніх та зовнішніх факторів, який дозволив виявити у сфері В. Інфраструктури та довкілля взаємозв'язки, що мають стратегічне значення для розвитку територіальної громади, а саме:

1. Порівняльні переваги (певні можливості підтримують певні сильні сторони)

Можливість залучення грантової підтримки з міжнародних фондів технічної допомоги, нарощування співпраці з Державним фондом регіонального розвитку та використання можливостей міжмуніципального співробітництва з сусідніми громадами та громадами району дозволяє забезпечити оновлення інфраструктури громади, зокрема, будівництво нових доріг, будівництво багатоповерхівок, модернізацію вуличного освітлення тощо.

2. Виклики (певні можливості зменшують певні слабкі сторони)

Можливість залучення грантової підтримки з міжнародних фондів технічної допомоги, нарощування співпраці з Державним фондом регіонального розвитку та використання можливостей міжмуніципального співробітництва з сусідніми громадами та громадами району дозволяє зменшити вплив неналежного стану очисних споруд, мереж зливневої каналізації, водопостачання, теплопостачання, водовідведення, доріг та тротуарів.

3. Захищеність (певні сильні сторони зменшують певні загрози)

Наявність та функціонування міського електротранспорту та модернізація вуличного освітлення дозволяє зменшити вплив від підвищення цін на енергоресурси.

Початок будівництва багатоповерхівок та місця під майбутні будівництва дозволяє зменшити відтік робочої сили в інші міста та за кордон.

4. Ризики (певні загрози впливають на певні слабкі сторони).

Підвищення цін на енергоресурси та відтік робочої сили в інші міста та за кордон зменшує можливості залучення інвестицій у реконструкцію інфраструктури життєзабезпечення: мережі водопостачання, теплопостачання, водовідведення, очисні споруди та енергетичної системи.

Не сталість законодавства та невідповідність поточним викликам, зокрема щодо бюджетів територіальних громад, зменшує можливості залучення інвестицій у забезпечення доступності для осіб з обмеженими можливостями, створення інклюзивної інфраструктури та інклюзивних спортмайданчиків та організованих парків відпочинку.

Отже, для створення в громаді комфортних умов для життя передбачається досягнення низки цілей, зокрема: розвиток досконалої транспортної системи, створення ефективної системи збору та утилізації ТПВ, модернізація системи енергозабезпечення, розбудова громадських просторів та розвиток інфраструктури відпочинку та дозвілля.

Показник (індикатор) досягнення стратегічної цілі В. Створення в громаді комфортних умов для життя:

Рівень задоволеності мешканців станом фізіологічного комфорту для життя у громаді.

Проблеми ключові у сфері В. Інфраструктура та довкілля:

- Полігон ТПВ переповнений
- Відсутність організованих парків відпочинку
- Застаріла інфраструктура життєзабезпечення (вода, тепло). Неналежний стан очисних споруд
- Незадовільний стан доріг (тротуари, велодоріжки). Застаріла транспортна інфраструктура міста
- Неналежна доступність для осіб з обмеженими можливостями

**Оперативні цілі та завдання за Стратегічною ціллю В.
Створення в громаді комфортних умов для життя.**

Оперативна ціль В.1. Розвиток оптимальної транспортної системи

Додаткове створення світлофорів, пішохідних переходів та лежачих поліцейських біля закладів освіти. Приведення у відповідності до вимог доступності тротуарів, зупинок транспорту та інших об'єктів міської інфраструктури.

Показник (індикатор): Рівень задоволеності мешканців станом транспортної системи

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту/ Програми.	Відповідальні
В.1.1. Оптимізація маршрутів міського транспорту.	Вивчення пасажиропотоків та за результатами розроблення оптимальної схеми маршрутів та її впровадження. Встановлення, ремонт світлофорів та зупинок громадського транспорту. <i>Індикатор: Рівень відповідності фактичної схеми маршрутів проекту.</i>	Програма оптимізації маршрутів міського транспорту.	Управління житлово-комунального господарства
В.1.2. Розвиток екологічного сучасного електротранспорту,	Модернізація рухомого складу, колій, зупинок та контактних мереж зокрема трамваю. Облаштування заправок електротранспорту <i>Індикатор: Частка модернізованої системи міського електротранспорту</i>	Програма модернізації електротранспорту	Управління житлово-комунального господарства
В.1.3. Впровадження концепції «розумне» місто в частині транспорту.	Проект «розумне» місто (смарт-сіті). «Картка конотопця» для пільгового проїзду містян. Встановлення валідаторів. <i>Індикатор: Рівень відповідності фактичного стану критеріям «смарт-сіті»</i>	Проект «Розумне» місто.	Управління житлово-комунального господарства
В.1.4. Створення комунального автопарку.	Розробити концепцію створення комунального автопарку для маломобільних груп населення. <i>Індикатор:</i>	Програма створення комунального автопарку	Управління житлово-комунального господарства

Завдання	Опис змісту <i>Показники (індикатори)</i>	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
	<i>Кількість перевезень даної категорії користувачів</i>		
В.1.5. Ремонт та побудова нових доріг.	Ремонт та побудова нових доріг зі створенням якісної транспортної інфраструктури. <i>Індикатор:</i> <i>Довжина відремонтованих доріг</i>	Програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства Конотопської МТГ на 2021-2023 роки	Управління житлово-комунального господарства Конотопської міської ради

Оперативна ціль В.2. Створення ефективної системи збору та утилізації ТПВ

Забезпечення переходу до раціональних моделей споживання і виробництва. Ефективне управління природними ресурсами, а також методи утилізації токсичних відходів і забруднюючих речовин, скорочення викидів парникових газів. Заохочення галузей, підприємств і споживачів до утилізації та скорочення обсягів відходів. Скорочення обсягів харчових відходів на душу населення, на рівні роздрібної торгівлі та споживання.

Показник (індикатор): Рівень ефективної переробки ТПВ

Завдання	Опис змісту <i>Показники (індикатори)</i>	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
В.2.1. Створення комунального полігону ТПВ.	Створення комунального полігону ТПВ на новому місці, Запровадження системи сортування ТПВ. <i>Індикатор:</i> <i>Частка ТПВ що сортується</i>	Програма створення комунального полігону ТПВ	Управління житлово-комунального господарства
В.2.2. Створення сміттєпереробного заводу.	Створення сміттєпереробного заводу на базі полігону ТПВ. <i>Індикатор:</i> <i>Частка ТПВ що переробляється на сміттєпереробному заводі</i>	Проект будівництва сміттєпереробного заводу	Управління житлово-комунального господарства
В.2.3. Комплексна система утилізації сміття.	Створення об'єднання з сусідніми територіальними громадами задля впровадження комплексного та сучасного збору, сортування та переробки або утилізації сміття. <i>Індикатор:</i> <i>Частка переробленого сміття в об'єднанні з сусідніми громадами</i>	Програма комплексного та сучасного збору, сортування та переробки або утилізації сміття.	Управління житлово-комунального господарства

Оперативна ціль В.3. Модернізація системи комунального господарства.

Створення умов для досягнення сталого енергетичного розвитку, з оптимальним споживанням енергетичних ресурсів для задоволення існуючих потреб громади, при мінімальному негативному впливі на довкілля, урахуванні енергетичних потреб майбутніх поколінь та адаптації до кліматичних змін.

Забезпечення загального доступу до недорогих і надійних джерел енергії потребує інвестиції в альтернативні джерела енергії, такі як енергія сонця, вітру. Запровадження економічно ефективних стандартів має зменшити споживання електроенергії у будівлях і промисловості та підвищити ефективність використання енергії. Технологічна модернізація щодо забезпечення екологічно чистої енергії, сприятиме збереженню навколишнього середовища.

Забезпечення загального доступу до безпечної та недорогої питної води для всіх вимагає інвестування у відповідну інфраструктуру, забезпечення санітарно-технічних споруд, а також стимулювання гігієни на всіх рівнях. Створення сприятливого середовища для розвитку КП ВУВКГ і надання мешканцям високоякісних послуг з водопостачання і водовідведення.

Показник (індикатор): Частка модернізованого майна комунального господарства.

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
В.3.1. Встановлення інтелектуального вуличного нічного освітлення.	Визначення потреби та черговості встановлення інтелектуального вуличного нічного освітлення на вулицях громади. <i>Індикатор:</i> <i>Частка інтелектуального вуличного нічного освітлення.</i>	Програма встановлення інтелектуального вуличного нічного освітлення.	Управління житлово-комунального господарства Конотопської міської ради
В.3.2. Модернізація системи водопостачання та водовідведення.	Модернізація очисних споруд та мереж водопостачання та водовідведення, будівництво мереж зливневої каналізації. Оновлення парку спеціальної техніки; технічне переоснащення підприємства з впровадженням енергозберігаючих технологій на водозаборах, станціях другого і третього підйому питної води, а також КНС; приведення до діючих	Програма розвитку комунального підприємства Виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства на 2021-2023 роки ПРОГРАМА реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2021- 2023 роки	Комунальне підприємство Виробничого управління водопровідно-каналізаційного господарства Конотопської МР Управління житлово-комунального господарства Конотопської міської ради

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
	<p>нормативних актів санітарних зон водозабірних площадок, що знаходяться на балансі КП ВУВКГ. Залучення європейських кредитів.</p> <p><u>Індикатор:</u> Рівень забезпечення мешканців якісною водою</p>	Проект «Чиста вода»	
В.3.3. Розробка концепції «Чисте повітря»	<p>Встановлення фільтрів на підприємствах різних форм власності. Відведення ділянок для компостних ям для опалого листя Збільшення площі зелених насаджень.</p> <p><u>Індикатор:</u> Рівень відповідності чистоти повітря нормам</p>	Проект «Чисте повітря»	Управління житлово-комунального господарства Конотопської міської ради
В.3.3. Модернізація системи теплопостачання.	<p>Модернізація тепломереж та котельного обладнання для забезпечення енергонезалежності громади. Пошук альтернативних джерел енергії. Нарощування в системі теплопостачання частки відновлюваних джерел енергії.</p> <p><u>Індикатор:</u> Частка модернізованих тепломереж</p>	Проект енергонезалежності міста.	Управління житлово-комунального господарства Конотопської міської ради
В.3.4. Термомодернізація будівель житлової та комунальної сфери.	<p>Впровадження заходів з термомодернізації будівель житлової та комунальної сфери. Утеплення будинків. Створення ОСББ.</p> <p><u>Індикатор:</u> Частка термомодернізованих будівель</p>	Програма термомодернізації будівель житлової та комунальної сфери	Управління житлово-комунального господарства Конотопської міської ради

Оперативна ціль В.4. Розбудова громадських просторів та розвиток інфраструктури відпочинку та дозвілля.

Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міста. Забезпечення доступним житлом, інвестиції у громадський транспорт, створення зелених громадських територій, а також удосконалення міського планування і управління у такий спосіб, що одночасно забезпечуватиме інклюзивність і загальну рівноправну участь.

Показник (індикатор): Рівень задоволеності мешканців станом інфраструктури відпочинку та дозвілля

Завдання	Опис змісту <i>Показники (індикатори)</i>	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
В.4.1. Створення спортивної інфраструктури для дозвілля з дотриманням інклюзивних норм.	Будівництво басейну (для спорту і оздоровлення), створення належної інфраструктури (стадіон, спортивні майданчики), для дозвілля підлітків та молоді. Будівництво скейтпарку. Облаштування пляжної зони рекреації. Створення безперешкодного доступу до інклюзивних майданчиків. <i>Індикатор:</i> <i>Кількість користувачів спортивної інфраструктури</i>	Програма створення спортивної інфраструктури для дозвілля.	Управління житлово-комунального господарства
В.4.2. Привабливість та доступність архітектурних споруд міста.	Архітектурна привабливість та естетичний вигляд міста, архітектурна інклюзивна доступність до комунальних закладів. Капітальний ремонт житлових будинків. Сприяння будівництву багатоповерхівок. <i>Індикатор:</i> <i>Площа відремонтованих житлових будинків відповідних нормам ДБН</i>	Програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства Конотопської міської територіальної громади на 2021-2023 роки	Управління житлово-комунального господарства Конотопської міської ради
В.4.3 Благоустрій та озеленення території міста.	Громадські інклюзивні туалети. Створення та відновлення парків відпочинку з різними	Програма озеленення території міста	Управління житлово-комунального господарства

	зонами для вікових категорій, використання роботи ландшафтних дизайнерів у паркових зонах. <i><u>Індикатор:</u></i> <i>Площа зелених насаджень</i>		Конотопської міської ради
--	--	--	---------------------------

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ С. Формування згуртованої громади з високою якістю життя.

У гуманітарному сенсі, на думку членів РГ, місто Конотоп у майбутньому – це культурно-освітній центр з молодіжними осередками, цікавими музеями, освітніми та науковими закладами, спортивне місто здорових людей; безпечне для проживання місто, з якісними адміністративними та соціальними послугами, в якому лідери, бізнес та мешканці завжди знаходять спільну мову, де громадський патріотизм є пріоритетом над політичними зобов'язаннями; згуртована заможна щаслива громада з постійною динамікою зростання населення, центр для реалізації можливостей людини.

Членами Робочої групи та за результатами опитування представників громади визначено низку проблем в соціальній сфері щодо якості послуг та поведінки мешканців: низькі соціальна активність, відповідальність та культура поведінки мешканців, що зокрема призводить до появи стихійних сміттєзвалищ у приватній забудові; неналежна організація дозвілля для різних груп населення; низький рівень медичного обслуговування (найбільша проблема - згідно рейтингу при опитування членів Робочої групи) тощо.

З метою генерування ідей щодо попереднього визначення Оперативних цілей і Завдань для досягнення стратегічної цілі С. Формування згуртованої громади з високою якістю життя Робоча група виконала SWOT-аналіз економічної сфери громади та визначила відносно інфраструктурних аспектів Бачення чотири категорії чинників і явищ: сильних (Strengths) і слабких (Weaknesses) сторін територіальної громади, можливостей (Opportunities), що відкриваються при її розвитку, та небезпек / загроз (Threats), пов'язаних з її існуванням.

Результати SWOT аналізу С. Соціальної сфери громади

Сильні сторони S (внутрішні)	Слабкі сторони W (внутрішні)
<ul style="list-style-type: none">- Культурно-освітній центр Сумщини, громада, багата на заклади освіти та культурну спадщину.- Широка мережа дошкільних та позашкільних закладів.- Наявність вищих та професійних та навчальних закладів- Потужний молодіжний громадський рух- Підтримка громадських проектів та ініціатив з міського бюджету, зокрема з «громадського бюджету»- Успішна діяльність ДЮСШ ім. Г. Маміашвілі, та програми «Спорт для всіх».- Послуга соціальне такси для обслуговування осіб з інвалідністю- Забезпечення догляду одиноких осіб територіальним центром.- Функціонує Програма соціального захисту населення з реальним фінансуванням.	<ul style="list-style-type: none">- Недостатня кількість закладів дозвілля, слабка матеріальна база для дозвілля молоді.- Недостатня кількість місць дозвілля для різних груп населення- Відсутність Університету третього віку.- Незначна підтримка організації «Друзі тварин», відсутність приміщення для притулку. Велика кількість безпритульних тварин.- Не використання можливості для функціонування літніх дитячих таборів.- Відсутність відділення цілодобового перебування для осіб похилого віку- Відсутність центру реабілітації для учасників АТО/ ООС та членів їх сімей- Відсутність хоспису.

<ul style="list-style-type: none"> - Наявність діагностичного центру. - Громада, яка поєднує ментальність місцевих і сільських мешканців; - Патріотичне місто. Громада в якій проживають сміливі та патріотичні, розумні та талановиті люди. 	<ul style="list-style-type: none"> - Низька соціальна активність та відповідальність мешканців, підлітки не задіяні в соціальному житті громади. - Низька культура поведінки мешканців - Недостатня кількість педагогічних та медичних працівників - Відсутні програми підтримки молодих педагогів та медиків.
Можливості О (зовнішні)	Загрози Т (зовнішні)
<ul style="list-style-type: none"> - Завершення освітньої та медичної реформи - Наявність конкурсів на здобуття державних грантів, - Участь спонсорів, меценатів в розвитку громади - Використання можливостей після децентралізації - Використання статусу та можливостей районного центру. 	<ul style="list-style-type: none"> - Демографічна спадщина (старіння населення, міграція), - Зменшення надходжень до місцевого бюджету, - Екологічні загрози, - Невиконання державою зобов'язань, - Наслідки пандемії, - Екологічна загроза від спиртзаводу сусідньої ТГ у вигляді погіршення якості повітря

Наступним кроком Робоча група виконала аналіз визначених внутрішніх та зовнішніх факторів, який дозволив виявити у сфері С. Соціальної сфери громади взаємозв'язки, що мають стратегічне значення для розвитку територіальної громади, а саме:

1. Порівняльні переваги (певні можливості підтримують певні сильні сторони)

Завершення медичної реформи та використання можливостей децентралізації дозволяє забезпечити виконання Програми соціального захисту населення з реальним фінансуванням діагностичного центру територіальним центром догляду одиноких осіб та інших закладів з медичного обслуговування.

Наявність конкурсів на здобуття державних грантів, громадського бюджету, участь спонсорів, меценатів в розвитку громади, використання статусу та можливостей районного центру дозволяє забезпечити ефективне використання вищих та професійних та навчальних закладів, потужний молодіжний громадський рух та впровадження конкретних проектів за рахунок коштів бюджету громади.

2. Виклики (певні можливості зменшують певні слабкі сторони)

Наявність конкурсів на здобуття державних грантів, громадського бюджету, участь спонсорів, меценатів в розвитку громади, використання статусу та можливостей районного центру зменшують негативний вплив від недостатньої кількості закладів та слабкої матеріальної бази для дозвілля молоді, та недостатньої кількості місць дозвілля для різних груп населення.

Завершення медичної реформи та використання можливостей децентралізації дозволяє зменшити негативний вплив від відсутності відділення цілодобового перебування для осіб похилого віку, хоспису та центру реабілітації для учасників АТО/ ООС та членів їх сімей.

3. Захищеність (певні сильні сторони зменшують певні загрози)

Виконання Програми соціального захисту населення з реальним фінансуванням діагностичного центру, територіального центру догляду одиноких осіб та інших закладів з медичного обслуговування дозволяє зменшити негативний вплив від демографічної

спадщини (старіння населення, міграція), зменшення надходжень до місцевого бюджету та певних екологічних загроз.

4. Ризики (певні загрози впливають на певні слабкі сторони).

Демографічна спадщина (старіння населення, міграція), екологічні загрози та наслідки пандемії, зменшує можливості підвищення соціальної активності та відповідальності мешканців, задіяння підлітків в соціальному житті громади, підвищення культури поведінки мешканців.

Невиконання державою зобов'язань, зменшення надходжень до місцевого бюджету, зменшує можливості збільшення кількості педагогічних та медичних працівників та впровадження програм підтримки молодих педагогів та медиків.

Отже, для впровадження визначеного бачення передбачається подолання визначених проблем та досягнення низки таких цілей: забезпечення якісної освіти, розвиток сфери культури, розвиток системи охорони здоров'я, соціальний захист та безпека населення, згуртованість та взаємна довіра у громаді.

Показник (індикатор) досягнення стратегічної цілі С. Формування згуртованої громади з високою якістю життя:

Рівень задоволеності мешканців гуманітарними аспектами якості життя в громаді.

Проблеми ключові у сфері С. Соціальна сфера громади:

- Низький рівень медичного обслуговування
- Неналежна організація дозвілля для різних груп населення
- Низька соціальна активність та відповідальність мешканців
- Низька культура поведінки мешканців. Стихійні сміттєзвалища в приватних забудовах.
- Недостатня кількість медичних та педагогічних працівників.

**Оперативні цілі та завдання за Стратегічною ціллю С.
Формування згуртованої громади з високою якістю життя.**

Оперативна ціль С.1. Забезпечення якісної освіти

Якісна освіта, як засіб сталого розвитку, забезпечення рівноправного доступу до недорогого професійного навчання, ліквідації гендерних і матеріальних розбіжностей. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Ефективне використання закладів позашкільної освіти.

Показник (індикатор): Рівень задоволеності мешканців станом освіти.

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
С.1.1. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників.	Запровадження нової концепції оплати праці для мотивації педагогічних працівників до підвищення кваліфікації та проходження сертифікації. <u>Індикатор:</u> Частка педагогічних працівників належної кваліфікації	Комплексна програма «Освіта Конотопської міської ТГ на 2022 - 2024 роки»	Управління освіти Конотопської міської ради Сумської області. Керівники закладів освіти.
С.1.2. Розвиток мережі закладів освіти, ДЮШ, ЗАГШК та позашкільної освіти	Ефективне використання наявної мережі закладів освіти, ДЮШ, ЗАГШК та позашкільної освіти. Включення закладів освіти у державні грантові програми <u>Індикатор:</u> Рівень наповненості закладів позашкільної освіти	Комплексна програма «Освіта Конотопської міської ТГ на 2022 2024 роки»	Управління освіти Конотопської міської ради Сумської області. Керівники закладів освіти.
С.1.3. Створення університету третього віку.	Використання життєвого досвіду літніх людей та забезпечення їх потреби у активному житті громади <u>Індикатор:</u> Кількість абітурентів закладу.	Проект Створення університету третього віку.	Управління освіти Конотопської міської ради Сумської області.

Оперативна ціль С.2. Розвиток сфери культури.

Відродження культурної та історичної спадщини. Культурно-розважальні молодіжні заходи відповідно до сучасної концепції роботи мережі закладів культури. Популяризація діяльності міських закладів та об'єктів спорту та фізичної культури.

Показник (індикатор): Рівень задоволеності мешканців станом сфери культури.

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту / Програми.	Відповідальні
С.2.1. Розвиток мережі закладів культури.	Оновлення концепції роботи мережі закладів культури та популяризація їх діяльності. Включення закладів культури та освіти у державні грантові програми. Навчання з написання заявок на гранти. Оновлення МТБ закладів культури. <u>Індикатор:</u> Кількість користувачів закладів культури за рік.	Розробка сучасної концепції роботи мережі закладів культури.	Відділ культури і туризму Конотопської міської ради
С.2.2. Впровадження нових підходів у використанні міських стадіонів та спортмайданчиків	Створення концепції спортивного дозвілля. Оновлення МТБ закладів спорту. Популяризація діяльності міських стадіонів та спортмайданчиків <u>Індикатор:</u> Кількість користувачів стадіонів та спортмайданчиків за рік	Заходи з популяризації діяльності міських стадіонів та спортмайданчиків	Відділ молоді та спорту.
С.2.4. Підтримка аматорського мистецтва	Підтримка та фінансування народного театру та хору ветеранів	Програма підтримки та фінансування народного театру та хору ветеранів	Відділ культури і туризму Конотопської міської ради

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту/ Програми.	Відповідальні
	<u>Індикатор:</u> Кількість представників аматорського мистецтва		
С.2.5. Підтримка і розвиток фестивального руху	Організація та проведення фестивалів <u>Індикатор:</u> Кількість учасників фестивалів та святкових заходів за рік	Програма організації та проведення фестивалів та святкових заходів на 2022-2024 роки	Відділ культури і туризму Конотопської міської ради
С.2.6. Створити молодіжний центр	Розробити концепцію молодіжний центр, визначити приміщення, зареєструвати заклад у вигляді комунальної установи <u>Індикатор:</u> Кількість користувачів молодіжного центру	Проект Створення молодіжного центру	Відділ молоді та спорту.
С.2.7. Створити належні умови роботи літніх дитячих таборів	Оновлення МТБ для використання літніх дитячих таборів <u>Індикатор:</u> Рівень наповненості літніх дитячих таборів	Проект оновлення МТБ літніх дитячих таборів	Відділ освіти. Відділ молоді та спорту.

Оперативна ціль С.3. Розвиток системи охорони здоров'я.

Забезпечення здорового способу життя за допомогою профілактики та лікування, освіти, кампаній по імунізації, а також цільових програм з охорони здоров'я. Загальне охоплення медичними послугами та надання доступу до безпечних і доступних лікарських засобів і вакцин.

Забезпечення безперебійного функціонування ліфтів у лікарняних закладах.

Показник (індикатор): Рівень задоволеності мешканців станом системи охорони здоров'я

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту/ Програми.	Відповідальні
С.3.1. Модернізація діагностичного центру новим устаткуванням та технологіями	Обладнання сучасним устаткуванням, відкриття нових напрямків та створення додаткових необхідних функцій діагностичного центру, зокрема надання нових діагностичних послуг. Навчання медичних працівників <u>Індикатор:</u> Рівень відповідності діагностичного центру сучасним вимогам	Проект Модернізація діагностичного центру	Відділ охорони здоров'я.
С.3.2. Відкриття хоспису.	Розв'язання низки соціальних проблем, створення робочих місць та джерела надходжень до місцевого бюджету. <u>Індикатор:</u> Рівень задоволення потреби громади у послугах хоспису.	Проект Створення хоспису.	Відділ охорони здоров'я.
С.3.3. Підвищення кваліфікації медперсоналу	Фінансова, організаційна та політична підтримка системи підвищення кваліфікації медперсоналу. <u>Індикатор:</u> Частка медперсоналу належної кваліфікації	Програма підвищення кваліфікації медперсоналу	Відділ охорони здоров'я.

Оперативна ціль С.4. Соціальний захист та безпека населення

Подолання бідності у всіх формах, задоволення базових людських потреб, досягнення продовольчої безпеки, поліпшення харчування. Інклюзивний підхід до усіх процесів у громаді. Гуманне ставлення до тварин, створення і підтримка притулку для тварин. Створення безпечного середовища для проживання мешканців, вдосконалення програми «Безпечне місто».

Показник (індикатор): Рівень задоволеності мешканців станом системи соціального захисту та безпеки.

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту/ Програми.	Відповідальні
С.4.1. Захист непрацездатних осіб похилого віку	Створення відділення цілодобового перебування для осіб похилого віку (розробка концепції, облаштування приміщення, підбір персоналу) <i>Індикатор:</i> Рівень наповненості закладу	Комплексна програма “Правопорядок на 2021-2025 роки”	Відділ з питань НС, ЦЗН та ВПО Конотопської міської ради,
С.4.2. Реабілітація учасників бойових дій та членів їх сімей	Створення центру реабілітації для учасників бойових дій та членів їх сімей (розробка концепції, облаштування приміщення, підбір персоналу) <i>Індикатор:</i> Частка учасників бойових дій що пройшли заходи з реабілітації	Проект Центр реабілітації для учасників бойових дій та членів їх сімей	Відділ з питань НС, ЦЗН та ВПО Конотопської міської ради,
С.4.3. Впровадження інклюзивної політики в громаді.	Впровадження інклюзивної політики в громаді та інформування населення про особливості інклюзивної політики <i>Індикатор:</i>	Програма інформування населення про особливості інклюзивної політики. Стратегія доступності.	Інклюзивно-ресурсний центр

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту/ Програми.	Відповідальні
	<i>Рівень впровадження інклюзивної політики в громаді</i>		
С.4.4. Зменшити кількість безпритульних тварин.	Підтримка організації «Друзі тварин», зокрема забезпечення приміщенням для притулку тварин. <u>Індикатор:</u> Кількість безпритульних тварин на території громади	Проект підтримки організації «Друзі тварин»,	Відділ з питань НС

Оперативна ціль С.5. Згуртованість та взаємна довіра у громаді

Консолідація ресурсів громади, держави, бізнесу для реалізації місцевих проектів. Підтримка проявів громадської ініціативи та залучення лідерів до реалізації місцевих ініціатив, спільне проведення соціально важливих заходів. Створення безбар'єрних форм спілкування влади та бізнесу. Заохочення жінок-лідерів до активної участі у справах громади, забезпечення гендерної рівності. Формування у мешканців сталого розуміння переваг проживання саме у Конотопі та фактична реалізація цих сподівань. Побудова миролюбного и відкритого суспільства, скорочення всіх форм насильства, подолання конфліктів і покращення безпеки. Посилення верховенства права, подолання цифрового розриву і зміцнення прав людини.

Показник (індикатор): Рівень взаємної довіри у громаді

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту/ Програми.	Відповідальні
С.5.1. Підвищення рівня згуртованості мешканців.	Підтримка інституцій громадянського суспільства. Громадське обговорення шляхів вирішення місцевих проблем. Підвищення активності населення щодо впровадження розвиткових проектів, ініційованих жителями.	Запровадження ефективної системи комунікації у громаді.	Відділ організаційної та кадрової роботи міської ради, відділ культури і туризму Конотопської міської ради, голови квартальних комітетів

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту/ Програми.	Відповідальні
	<p>Організація місцевих спортивних змагань. Організація спільних заходів з благоустрою території.</p> <p><u>Індикатор:</u> Кількість учасників системної комунікації у громаді.</p>		
С.5.2. Підвищення рівня культури спілкування громадян.	<p>Планування та проведення низки заходів з метою підвищення рівня культури спілкування громадян. Поширення продуктів соціальної реклами та іншої мотиваційної інформації (відео аудіо-роліки, друковані буклети тощо)</p> <p><u>Індикатор:</u> Кількість учасників заходів за тематикою культури спілкування</p>	Програма підвищення рівня культури спілкування громадян	Відділ організаційної та кадрової роботи міської ради, відділ культури і туризму
С.5.3. Посилення боротьби зі стихійними сміттєзвалищами	Недопущення стихійних сміттєзвалищ, які утворюють мешканці на території приватного сектору шляхом активізування роботи голів квартальних комітетів щодо укладання угод на вивіз твердих	Програми підтримки органів самоорганізації населення на 2021-2025 роки	Відділ організаційної та кадрової роботи міської ради, відділ культури і туризму Конотопської міської ради, голови квартальних комітетів

Завдання	Опис змісту Показники (індикатори)	Назва Проекту/ Програми.	Відповідальні
	<p>побутових відходів мешканцями приватного сектору. <u>Індикатор:</u> Зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ</p>		

Зведені показники (індикатори) досягнення цілей Стратегії розвитку Конотопської міської ради наведено у Додатку 7.

РОЗДІЛ 5. ВПРОВАДЖЕННЯ СТРАТЕГІЇ, ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ ТА ОЦІНЮВАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ.

Першим кроком до виконання Стратегії розвитку громади має бути її розгляд і прийняття міською радою. Вкрай важливо забезпечити політичну волю до впровадження змін, а також людські та фінансові ресурси, необхідні для виконання всіх заходів і проектів, передбачених Оперативними цілями та Завданнями. Після затвердження Стратегії міською радою, структурні підрозділи міської ради мають розробити План реалізації Стратегії – програмний документ на кожні два - три роки, що містить низку Карток проектів (технічні завдання на розробку майбутніх проектів), що відображають, які заходи необхідно здійснити, якого результату досягти, хто є відповідальним за реалізацію майбутнього проекту, хто є виконавцем та співвиконавцем конкретного заходу, який строк виконання, який обсяг прогнозованих коштів необхідно залучити, який відсоток залучених коштів та з яких джерел фінансування можна отримати для реалізації проекту. Далі цей документ може впроваджуватись через щорічні плани соціально-економічного розвитку громади, багаторічні цільові та галузеві програмах розвитку.

Щоб забезпечити реалістичність Стратегії, над її розробкою працювало більше 40 лідерів територіальної громади - представників бізнесу, органів місцевого самоврядування (депутатів міської ради, спеціалістів відділів міської ради), промислових підприємств, бізнесу та громадськості, освітніх та наукових установ регіону. Саме з їх числа рекомендується сформувати Комітет з управління впровадженням Стратегії (КУВ), що за своїм складом стане продовженням суспільно-приватного партнерства, яке уможливило процес стратегічного планування. На КУВ буде покладена відповідальність за моніторинг впровадження Стратегії розвитку громади.

Для забезпечення моніторингу ефективності виконання Стратегії рекомендується створити багаторівневу ієрархічну модель системи індикаторів. Кожен рівень стратегічного планування має свій рівень індикаторів (показників), що розділяються на індикатори досягнення. На рівні бачення розвитку території, що фактично складається з стратегічних цілей - визначаються показники вищого рівня. Показники розвитку за оперативними цілями - середній рівень, індикатори виконання завдань та проектів - нижній рівень.

Базову інформацію, необхідну для визначення результатів виконання проектів містить Картка проекту, у якій відображені ресурси (бюджет, виконавці), процеси (календарний план реалізації заходів) та результати (очікуваний результат реалізації).

У ході моніторингу виконання Стратегії вирішується низка завдань: контроль за реалізацією в цілому; оцінка ступеню досягнення прогресу за стратегічними та оперативними цілями; аналіз інформації щодо змін зовнішніх і внутрішніх чинників розвитку громади для уточнення та корегування (актуалізації) цілей Стратегії.

Комітет з управління впровадженням зустрічатиметься щоквартально для оцінки виконання завдань по кожній Оперативній цілі. Підтримку діяльності Комітету з управління впровадженням забезпечують працівники економічного підрозділу міської ради.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюватиметься за рахунок усіх джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством України, в тому числі: коштів державного бюджету; місцевих бюджетів; міжнародної технічної допомоги; міжнародних фінансових організацій; інвесторів; донорських організацій тощо.

Стратегія має коригуватися зважаючи на обставини, які також будуть змінюватися. Тому члени Комітету з управління впровадженням, а також всі мешканці громади, які мають відношення до цієї роботи, повинні стежити за тим, щоб Стратегічні цілі, Оперативні цілі та завдання Стратегії залишалися доречними, актуальними і виконувалися.

РОЗДІЛ 6. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ ПОЛОЖЕНЬ СТРАТЕГІЇ ДЕРЖАВНІЙ СТРАТЕГІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ІНШИМ СТРАТЕГІЧНИМ ТА ПРОГРАМНИМ ДОКУМЕНТАМ

Узгодженість з Стратегією розвитку Сумської області та Державною Стратегією регіонального розвитку України.

Стратегія розвитку Сумської області на період до 2027 року була розроблена на підставі Закону України "Про стимулювання розвитку регіонів" з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2027 року.

Висновок: Стратегічні цілі, визначені Стратегією розвитку Конотопської міської територіальної громади, сформовано відповідно до стратегічних цілей Стратегії розвитку Сумської області (з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку України на період до 2027 року).

Детальний аналіз відповідності пунктів Стратегії Конотопської міської громади наведено в [Додаток 8](#).

В процесі розробки цієї Стратегії члени Робочої групи дійшли висновку, що зміст Стратегії розвитку громади відповідає основним цілям та напрямкам Стратегії розвитку Сумської області на період до 2027 року, сприятиме її виконанню та підвищенню конкурентоспроможності області.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1. Розпорядження міського голови про створення Робочої групи (у окремому документі).

ДОДАТОК 2. Протокол засідання Робочої групи про рейтингування проблем

ДОДАТОК 3. Звіт про опитування представників бізнесу та фахівців ОМС Конотопської міської ТГ (у окремому документі).

ДОДАТОК 4. Звіт про опитування мешканців Конотопської міської ТГ (у окремому документі).

ДОДАТОК 5. Соціально-економічний аналіз Конотопської міської ради (Профіль) (у окремому документі).

ДОДАТОК 6. Проекти Стратегічного характеру (у окремому документі).

ДОДАТОК 7. Показники (індикатори) досягнення цілей Стратегії розвитку Конотопської міської ради (у окремому документі).

ДОДАТОК 8. Узгодженість пунктів Стратегії Конотопської МТГ з іншими документами державного планування

ДОДАТОК 9. Рішення Конотопської міської ради про затвердження Стратегії розвитку до 2030 року (у окремому документі).

ДОДАТОК 10. Розпорядження міського голови про створення Комітету по впровадженню Стратегії розвитку Конотопської міської ради (у окремому документі).